

ARVIOINTIKERTOMUS 2023

ILOMANTSIN KUNTA

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	3
1.1. Tarkastuslautakunta ja sen toiminta	3
2. Tilintarkastus	4
3. Vuoden 2022 arviointikertomuksen aiheuttamat toimenpiteet	4
4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2023	5
4.1. Talousarvio ja -suunnitelma	5
4.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden toteutuminen	6
4.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	6
4.4. Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden tavoitteet ja niiden toteutuminen	7
4.5. Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto	10
4.6. Hyvinvointilautakunta	12
4.7. Kuntaympäristölaikunta	14
5. Henkilöstöraportti 2023	17
6. Talousarvio ja -suunnitelma	18
6.1. Kunnan taloudellisen aseman kehittyminen	18
7. Jaostot, toimikunnat ja työryhmät	19
7.1. Tapahtumatoimikunta	20
Tapahtumatoimikunta on kokoontunut kolme kertaa	20
7.2. Vanhus- ja vammaisneuvosto	20
8. Viranhaltijapäätökset	21
9. Aloitteet	21
10. Tarkastuslautakunta tuo esille seuraavat asiat:	21
11. Loppusanat	23

1. JOHDANTO

1.1. Tarkastuslautakunta ja sen toiminta

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kunnan talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen ja kuntakonsernin tarkastusten yhteen sovittaminen. Sen tulee 121§ mukaan arvioida kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuus-ilmoitusvelvollisuuden toteutumista ja on velvollinen saattamaan sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja. Tarkastuslautakunnan jäsenten ilmoittamat esteellisyudet on otettu huomioon tarkastuslautakunnan työskentelyssä: Arja Hassinen kuntaympäristölautakunnan jäsen, Juha Ilmari Piitulainen ja Minna Maksimainen varajäseniä kuntaympäristölautakunnassa.

Hyvinvointilautakunnan varajäsen Irja Lehikoinen. Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy Ilomantsin Liikekeskus hallituksen jäsenyys Minna Maksimainen.

Tarkastuslautakunnan jäseninä ja heidän henkilökohtaisina varajäseninään ovat kertomusvuonna 2023 toimineet:

Jäsen:	Varajäsen:
Juha Ilmari Piitulainen, puh.joht. 21.2.2022 alk.	Elina Sorola
Irja Lehikoinen, varapuheenjohtaja 21.2.2022 alkaen	Mauri Hyttinen
Markku Torssonen	Olli Puhakka
Minna Maksimainen 25.9.2023 saakka	Asko Ryyänen
Meri Viljamaa 25.9.2023 alkaen	
Arja Hassinen 21.2.2022 alkaen	Merja Ikonen

Sihteerinä on toiminut tilintarkastusyhteisön edustaja. (BDO Auditor Oy). Arvioinnin perustana ovat olleet kunnanvaltuuston talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä kunnanvaltuuston hyväksymä vuoden 2023 tilinpäätös ja henkilöstöraportti.

Vuoden 2023 toiminnan arviointia varten lautakunta on seurannut systemaattisesti lautakuntien ja kunnanhallituksen toimintaa saamiensa tietojen puitteissa. Tarkastuslautakunta on kokoontunut kertomusvuoden 2023 aikana 11 kertaa.

Arviointivuonna 2023 lautakunta on kuullut seuraavia henkilöitä:

19.1.2023	Ilonet Oy:n toimitusjohtaja Heidi Hassinen Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:n, Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot Oy:n ja Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiön johtaja Markku Lappalainen Ilomantsin Lämpö Oy:n toimitusjohtaja Jari Puhakka Teams-yhteys
2.2.2023	Kiinteistö Oy Taistelijan Talon toimitusjohtaja Markku Lappalainen Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskuksen hallituksen puheenjohtaja Veli Hiltunen

2.3.2023	kunnanjohtaja Marjut Ahokas, kunnan tilinpäätös 2022 ja henkilöstötilinpäätös sivistysjohtaja-lukion rehtori Päivi Nenonen, kunnan hyvinvointipalvelut
23.2.2023	tilintarkastajan kuuleminen
13.4.2023	kunnanjohtaja Marjut Ahokas Business Joensuu Oy:n edustaja Timo Hartikainen Työsuojeluvaltuutetut ja pääluottamusmies
5.6.2023	tilintarkastajan kuuleminen
19.10.2023	hyvinvointikoordinaattori Essi Toivanen
23.11.2023	kunnanjohtaja Marjut Ahokas tekninen johtaja Arttu Huttunen

Tarkastuslautakunta teki tutustumiskäynnit seuraaviin kohteisiin: viipalekoulu 23.11.2023 ja kirjasto 2.2.2023

2. Tilintarkastus

Ilomantsin kunnan tilintarkastajana toimi BDO Auditor Oy. Ilomantsin kunnan vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Lilja Koskelo. Tilintarkastaja on esittänyt tilintarkastussuunnitelman tarkastuslautakunnalle 19.10.2023.

Tilintarkastaja on selostanut tarkastustyönsä etenemistä lautakunnan kokouksissa, saattanut esille tulleita asioita tarvittaessa suoraan ao. viranhaltijoiden tietoon sekä toimittanut tarkastuslautakunnalle raportit tarkastustyöstä.

Tilintarkastaja on antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen 20.5.2024.

3. Vuoden 2022 arviointikertomuksen aiheuttamat toimenpiteet

Tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2022 arviointikertomuksen 05.6.2023. Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 19.6.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksen.

Hallintokuntien arviointikertomuksen käsittely:

Arviointikertomus ollut esillä ja käsitelty:

Hyvinvointilautakunnassa 30.8.2023

Kuntaympäristölautakunnassa 29.8.2023

Kunnanhallituksessa 14.8.2023

Tarkastuslautakunnan huomioita vuoden 2022 annetuista palautteista:

Tarkastuslautakunta huomioi positiivisena, arviointikertomukseen 2022 annetut vastineet olivat perusteellisia.

4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2023

4.1. Talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 110 §:ssä todetaan mm., että valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Ilomantsin Kunnanvaltuusto hyväksyi 28.11.2022 talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2025.

Ilomantsin kunnan 2023 visiossa ja strategiassa on korostettu:

Hyvinvointia:

- Hyvää elämää: Jokaisella hyvä elää, kuntapalvelut saatavilla, viihtyisä ja turvallinen ympäristö
Huolehditaan varautumisesta ja valmiudesta, kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa
- Toimivat kuntapalvelut: Henkilöstön hyvinvointi ja kouluttautuminen tehtäviinsä
- Lisääarvoa kumppanuudella: Aktiivinen yhteistyö järjestöjen kanssa ja verkostoituminen maakunnallisesti ja valtakunnallisesti

Elinvoimaa:

Yrittäjyys ja vetovoima: monipuolisen osaamisen hyödyntäminen

- Sujuvuus; tilat, työvoima
- Digitaalisuus; etätyö

Taloudellisuus ja tulevaisuuden näkymät

- Taloudellisuus ja tasapainoinen talous, organisaation rakenteen muutoksen nopea reagoiminen ja moniosaajuus.
- Johtajuus: Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden sujuva yhteistyö
- Konserniyhtiöiden jämäkkä ja tavoitteellinen omistajaohjaus

Ilomantsin kuntastrategiassa todetaan, että siinä tähdätään vuoteen 2030. Kuntastrategian toteutumista seurataan vuosittain ja se tarkistetaan kerran valtuustokauden aikana. Vuositarkastelu tapahtuu talousarvioon asetettujen tavoitteiden ja niiden toteutumisen seurannan kautta. Strategian valtuustokauden 2021–2025 tarkastelu toteutetaan vuonna 2023, jolloin sote-palvelut käynnistyvät hyvinvointialueen hoitamina ja tällöin siirtyy myös nyt kunnan toteuttamia palveluja hyvinvointialueen tukipalveluyhtiö Polkka Oy:öön. Tuolloin on ajankohtaista tarkastella, millainen on ns. uusi kunta ja valmistautua te-palvelujen muutokseen sekä hyvinvointilainsäädännön edellyttämiin hyvinvointialueille vuokrattujen tilojen yhtiöittämissiin.

Talousarvio 2023

Kuntastrategian mukaisesti tavoitteena on tasapainoinen talous.

Vuoden 2023 alkuperäinen talousarvioennuste oli 1.705.062 euroa ylijäämäinen, talousarviomuutoksia tehtiin sen verran, että ylijäämä olisi ollut 1.787.664 euroa. Vuoden 2023 toteuma oli 1.780.683 euroa ylijäämäinen eli talous toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti, poikkeama oli vain 6.981 euroa.

Talousarvion mukaan lähivuosien taloussuunnittelussa korostuvat palvelujen järjestäminen uusilla tavoilla sekä palvelutarpeen sovittaminen kunnan asukasmäärään ja ikärakenteeseen. Kunnan valtionosuudet laskevat lasten ja nuorten määrän vähentyessä.

Kunta oli talousarvion mukaan varautunut vuoden 2023 investointeihin noin 648.000 eurolla. Talousarviota muutettiin 110.000 eurolla ja talousarviomuutoksen jälkeen investointisumma oli 538.000 euroa. Toteuma oli 311.921 euroa. Talousarviomuutokset kohdistuivat useaan kohteeseen.

4.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kunnanvaltuuston koko on: valtuutetut 21 jäsentä, kunnanhallitus ja hyvinvointi ja kuntaympäristölautakunta 7 jäsentä. Tarkastuslautakunta viisi paikkaa.

Hallintosäännössä uutena luku 5 A, joka koskee kunnan määräyksiä toiminnan delegoinnista silloin, kun kunnan järjestämisvastuulla olevaan toimintaan kohdistuu sellainen riski tai uhka, että normaalista toimivallasta poikkeamiseen on välttämätön syy (ei vaikutusta henkilöstön asemaan).

Ilomantsin kunnan vuoden 2023 tilinpäätös valmistui 25.3.2024. Tilinpäätöstä korjattiin tilintarkastuksen myötä jonkin verran vertailutietojen sekä liitetietojen osalta.

Kunnanhallituksen 25.3.2024 hyväksymässä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on asianmukaisesti kerrottu painopistealueiden ja kehittämiskohteiden sekä tavoitteiden toteutumisesta.

Kuntatalous on vuonna 2023 vuosikatteella arvioituna paremmassa kunnossa kuin mitä se oli vuonna 2022. Kunnan muutettu talousarvioennuste oli 1.787.664 euroa ylijäämää. Kunnan tilikauden 2023 ylijäämää oli 1.780.683 euroa. Verotuloja kertyi vuonna 2023 8,5 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna ja valtionosuudet olivat nyt noin 18,4 milj. euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna. Suurin vaikuttaja näihin on ollut hyvinvointialueuudistus.

4.3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomuksen mukaan kunnassa on noudatettu voimassa olevaa lainsäädäntöä ja hyvää hallintotapaa. Tarkastuslautakunta toteaa, että järjestelmällisessä dokumentoinnissa ja selonteossa olisi parannettavaa. (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje)

4.4. Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen määräysvallassa olevat yhtiöt, säätiöt tms. yhteisöt. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdisteltävä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Konsernijohtosta vastaa kunnanhallitus, ja sen valitsema konsernijaosto. Konsernijohtoon kuuluvat: Kunnanhallitus, kunnanhallituksen konsernijaosto, sekä kunnanjohtaja. Tarvittaessa myös muut kunnan johtoryhmän jäsenet, jotka esittelevät konsernijohtolle tytäryhtiöitä koskevia asioita.

Konsernijohton tehtävät ja toimivallan jako: Kunnanhallitus mm. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle. Se vastaa myös omistajaohjauksen toteutumisesta ja organisoii konsernivalvonnan, määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden, tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisö kohtaisen työnjaon.

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskien hallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Konserniyhtiöiden velvollisuus on järjestää sisäinen valvonta ja riskienhallinta organisaatiossaan huolellisesti ja ottaa huomioon kunnan omistajapoliittiset tavoitteet ja konserniohje. Lisäksi velvollisuus on raportoida kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle yhtiöiden riskeistä ja riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Konsernin tytäryhtiöt raportoivat toiminnastaan tilinpäätöksen ja osavuositarkastuksen yhteydessä. Kuntaan tulee toimittaa talousarvio ja toimintasuunnitelma vuosittain ennen sen lopullista hyväksymistä.

Vuodelle 2023 on talousarviossa ja -suunnitelmassa kaikille kunnan konserniyhtiöille ja -yhteisöille yhteinen tavoite: tilikauden positiivinen tulos. Tavoitteita on arvioitu myös siten, että miten toiminta on vastannut elinkeinoelämän ja kuntalaisten tarpeisiin.

Konsernivelkaa tilinpäätöksessä 2023 on yhteensä 14.184.000 euroa, edellisenä vuonna 18.647.000 euroa eli tämä on pienentynyt edellisestä vuodesta.

Kunnanjohtaja saa olla läsnä eri konserniyhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Konserniohje laadittiin tilikaudella 2018 ja kunnanvaltuusto hyväksyi sen 26.11.2018. Tämä konserniohje oli käytössä myös vuonna 2023. Konserniohjetta on tarkoitus uudistaa, kun vuoden 2024 tavoitteeksi asetetun yhtiöittämisselvityksen toimenpide-ehdotukset on pantu täytäntöön. Kunnanhallitus on hyväksynyt 12.12.2022 ohjeen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Tiedonsaantia kunnan tytäryhtiöistä olisi hyvä edelleen tehostaa mm. siten, että valtuustoryhmällekin tulisi enemmän tietoa tytäryhtiöiden toiminnasta ja taloudesta esimerkiksi konsernijohtajien esittelemänä valtuustolle järjestettävässä seminaarissa.

Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto:

Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline. Konserniohjeen mukaan tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä ja huolehti tilintarkastuksen kilpailutuksesta. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tytäryhteisöltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimitusjohtajan ja/tai hallituksen puheenjohtajan kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa. Jaosto muun

TEOLLISUUSKIINTEISTÖ 1

muassa arvioi ja seuraa yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä, sekä tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanhallitukselle. Se antaa ennakoarvion kunnan konserniohjeen edellyttämistä asioista.

Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto on pitänyt kolme kokouksen vuoden 2023 aikana. Kaikista osakeyhtiöistä tilinpäätökset ovat tulleet ajallaan. Tarkastuslautakunnalla ei ole tästä huomautettavaa.

Konsernivelka asukasta kohden on pienentynyt sen ollessa nyt 3.217 e / asukas. Edellisenä vuonna velka oli 4.151 e/asukas.

Kunnan välittömässä määräysvallassa olevat yhteisöt

Ilomantsin kunnan tytäryhtiötä tulee johtaa tuloksellisesti ja kilpailukykyisesti ja yhtiöiden riskien hallinta tulee olla kunnossa. Tytäryhtiöiden on raportoitava Ilomantsin kunnanhallitukselle kaksi kertaa vuodessa, ensimmäinen raportti elokuun lopun tilanteen mukaisena ja toinen raportti joulukuun lopun tilanteen mukaisena. Tämän lisäksi tytäryhtiöiden tulee toimittaa kuntaan talousarvio ja toimintasuunnitelma vuosittain ennen sen lopullista hyväksymistä.

Kunnalla on yhdeksän tytäryhtiötä ja yksi säätiö. Näistä kunnan 100-prosenttisesti omistamia on kolme: Ilonet Oy, Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy ja Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot. Enemmistöosakkaana kunta on kuudessa osakeyhtiössä. Kunnalla on omistusta myös yhdessä osakkuusyhtiössä, Kalevanpirtti Oy:ssä, jonka enemmistöomistaja on Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö.

Kunnanvaltuuston tehtävä kuntakonsernissa on osana kuntastrategiaa päättää omistajapolitiikasta, hyväksyä omistajaohjauksen periaatteet, toimia kuntakonsernin ylimpänä valvojana ja hyväksyä kuntakonsernia koskevat tavoitteet.

Hallintosääntö ohjaa kuntien etujen turvaamista: sopimusehtojen huolellista valmistelua, erityisesti sopimusten riskienhallinnasta sekä päättäjien tiedonsaannin turvaamista.

Konserniyhtiöiden tavoitteet painottuvat talouden tasapainossa pitämiseen ja vakauttamiseen, lämmöntuotannon turvaamiseen, energiasäästöön ja muutoksiin konsernirakenteissa.

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tehtävänä on tuottaa niille määrätyt tai annetut tehtävät tuloksekkaasti kuntakonsernin kokonaisuksi huomioiden.

Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot Oy (kuntaomistus 100 %)

Yhtiön tulos oli 204.344 euroa voitollinen.

Yhtiön tavoitteena on vuokrattavien asuntojen pitäminen vuokrattavassa kunnossa sekä asuntojen määrän sopeuttamisen jatkaminen pienentyvää tarvetta vastaavaksi. Tavoitteena myös valmistautua Ilomantsin Vanhustentuki ry:n asuntokannan liittämiseen vuokrataloyhtiöön.

Toimitusjohtaja ja isännöitsijä toteuttavat kunnanhallituksen asettamia tavoitteita, jotka on määritelty yhdessä kunnan kanssa, pohjautuen strategiaan.

Talous on toteutunut talousarviota paremmin. Toisaalta korjaustoimia on jouduttu tekemään ennakoitua enemmän, jotta asunnot on saatu vuokrakäyttöön. Energian hinnan nousu on syönyt tuloksellisuutta. Kaksi kerrostaloa poistui asuntokäytöstä. Vuokrattujen asuntojen määrä on kasvanut, mutta edelleen vuokranmenetykset noin 200.000 euroa per vuosi, kun asuntoja on tyhjänä.

27.11.2023 Vanhusten Tuki ry:n asuntokannan vuokraoikeuden siirto ja irtaimiston kauppakirja. Kiinteistö Oy Pogostan Vuokratalot jatkaa asuntojen vuokraustoimintaa sekä vastaa siitä, että vanhustentalojen asukkaille järjestettävään viriketoimintaan on vuosittain varattu talousarvion määräraha viriketoiminnan järjestämiseen.

Asunto-osakeyhtiö Ilomantsin Leppärinne (kuntaomistus 70,5 %)

Yhtiön tulos -7 466,01

Kohonneet sähkökustannukset ovat rasittaneet yhtiön taloutta. Yhtiö arvioi, että lämmitys- ja kiinteistönhoitokustannukset tulevat aiheuttamaan korotuspaineita yhtiövastikkeisiin.

Asunto Oy Naarvantalo (omistusosuus 54,72 %)

Yhtiön tulos oli 0 euroa.

Tehty tavanomaisia huolto- ja kunnossapitotöitä. **Yhtiön tilintarkastus on tekemättä useamman vuoden ajalta, koska yhtiö ei ole tehnyt tavanomaista tilintarkastajavalintapäätöstä pyynnöistä huolimatta.**

Ilonet Oy (omistusosuus 100 %)

Yhtiön tulos oli 50.408 euroa voitollinen.

Tavoitteena on pitää valokuituverkko kokonaisuudessaan käyttökunnossa ja liittymä- sekä asiakasmäärä nykytasolla toimialueen talouksien määrän pienentyessä.

Liittymien korjauksia, rakentamista ja kaapelinäyttöjä odotettua vähemmän, näiden vaikutuksesta tilikauden tulos kasvoi aikaisemmista vuosista.

Ilomantsin Lämpö Oy (omistusosuus 94,17 %)

Yhtiön tulos oli 210.235 euroa voitollinen.

Kaukolämmön myynti ja jakelu Ilomantsissa. Yhtiön tavoitteena on käydä neuvottelut lämmöntuotannon turvaavan sopimuksen valmistelemiseksi. Tukkulämmön hankintasopimus allekirjoitetaan kevään 2024 aikana.

Kiinteistö Oy Taistelijan Talo (omistusosuus 78,57 %)

Yhtiön tulos oli -6.657 euroa tappiollinen.

Tavoitteena pitää vuokrattavat tilat ja talo pihapiireineen vuokrattavassa kunnossa sekä energiakulujen alentaminen. Sähkölasku pienentynyt, lämpö talvella vain vesipisteessä.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Virastotalo (kuntaomistus 71,32 %)

Yhtiön tulos oli -61.538 euroa tappiollinen.

Yhtiön tavoitteena on yhtiön talouden vakaana pitäminen siten, että yhtiö kykenee lähivuosina toteutettaviin katto- ja muihin remontteihin.

Tilikauden tulos heikentynyt, runsaasti vastikesaamisia. Yhtiöllä on paljon korjausvelkaa, omistajien on varauduttava vastikkeiden nousuun.

Kiinteistö Oy Ilomantsin Liikekeskus (kuntaomistus 90,4 %)

Yhtiön tulos oli 816 euroa voitollinen.

Yhtiön tavoitteena on varautua fuusioitumiseen Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:öön. Tämä tavoite ei toteutunut.

Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy (omistusosuus 100 %)

Yhtiön tulos oli -30.495 euroa tappiollinen.

Yhtiön tavoitteena on pitää vuokrattavat tilat vuokrattavassa kunnossa ja muuttaa niitä tarvittaessa yrittäjien tarpeita vastaavaksi. Savolantien yritystilojen osalta tavoitteena oli ilmanvaihtojärjestelmän parantaminen ja energian säästö. Vuosi 2023 oli vaikea, kolme suurinta vuokralaista poistui ja tuli vuokramenetyksiä. Tiloja vuokrattu lähinnä varastotiloiksi ja kansalaisopiston savipajatoimintaan sekä huonekalujen entisöintitehtäviin. Loppuvuodesta on saatu uusia vuokralaisia. Lämpökuluja pienennetty lämpötilaa laskemalla (varastotiloissa) ja valaistukseen vaihdettu vähemmän energiaa vaativia lamppeja.

Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö sr.

Säätiön tulos oli 244.939 euroa voitollinen.

Kuntakonserniin siirtyminen 1.3.2023 lähtien 100 %.

Kuntoutussäätiön tavoitteena on vakiinnuttaa toiminta terveysaseman tilojen saneerauksen jälkeen. Saneeraus on onnistunut ja tuottavuus parantunut. Talouden ja toiminnan seuranta on reaaliaikaista. Vuoden mittaan tämän tyyppisessä toiminnassa tulee yllätyksiä, joihin on reagoitava. Järven puoleisten kuistien lasitus 2. ja 3. kerrosten parvekkeille. 1.3.2023 hallintosäännön muutos.

Kuntayhtymät

Ilomantsin kunnan omistusosuus:

Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä (omistusosuus 3,5 %)

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (omistusosuus 4,29 %)

Pohjois-Karjalan kuntoutussäätiö. 2023.3.1 alkaen kuntoutussäätiö on osa kuntakonsernia.

Kunnan omistusosuuksissa ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden 2023 aikana hyvinvointialueuudistusta lukuun ottamatta (Siun Sote).

4.5. Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta, sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tärkeänä tehtäväalueena on kehittämistoiminta ja siihen liittyvä hanketoiminta. Kunnanhallituksen tulosalueet ovat yritys- ja elinkeinotoimi, talous ja laskentapalvelut, henkilöstöasiat ja työllistäminen, luottamushenkilöhallinto, ruokapalvelu, tietotekniikka ja maaseutupalvelut.

TURVALLISUUSILTA 1

Kunnanhallitus 2023

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja käyttää sen puhevaltaa.

Kunnanhallitus on kokoontunut 19 kertaa vuonna 2023 ja käsitellyt 198 pykälää.

Kunnanhallitus teki mm. seuraavia päätöksiä:

-16.01.2023 hyväksyi kunnanhallituksen käyttösuunnitelman vuodelle 2023

-07.02.23 hyväksyi Ilomantsin kunnan lausunnon kansallisesta luonnon monimuotoisuusstrategiasta 2035, antoi lausunnon Koivusuo-Ruosmesuon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

-27.02.2023 antoi lausunnon luonnoksesta väyläverkon investointiohjelmaksi 2024 - 2031

-27.04.2023 antoi lausunnon Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategia 2023 - 2027 luonnoksesta ja palveluverkon skenaarioista vuoteen 2038

-29.05.2023 antoi lausunnon Viinivaaran alueen malminetsintäluvan jatkohakemuksesta

-12.06.2023 päätti esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Ilomantsin kunnan kotouttamisohjelman 2023 – 2027

-18.09.2023 antoi lausunnon pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 2023-2027

Kaikki pöytäkirjat löytyivät Ilomantsin kunnan nettisivuilta, päätökset oli perusteltu riittävästi, muodollisesti oikein laaditut, numeroitu juoksevasti ja niihin oli liitetty muutoksenhakuohjeet.

Valtuusto on kokoontunut vuonna 2023 kuusi kertaa.

Valtuuston kokoukset ja pääkohdat

13.03.2023

- Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen hyväksyttiin
- Ilomantsin kunnan ja Kuntoutussäätiö sr:n korko-ohjelman tarkastaminen
- SDP:n valtuustoaloite maksuttomasta varhaiskasvatuksesta Ilomantsin kunnassa

24.02.2023

- Valtuustoaloitteet vuodelta 2022
  1. Sotatien esittely Ilomantsin valtuustolle 29.11.2021. Hyväksytty
  2. Valtuustoseminaarien käytänteistä 07.02.2022.
  3. Aloite valtuuston kokouksista ja valtuustoseminaareista 07.02.2022.
  4. Aloite kulttuuristrategiasta ja kulttuurihyvinvointiohjelmasta.
  5. Aloite osallistuvasta budjetoinnista 27.02.2022
  6. Aloite EU-rahoituksen aktiivisemmasta hyödyntämisestä 27.02.2022.
  7. Aloite Pohjois-Karjalansähkö Oy:n osingon jakamisesta 27.02.2022.
- Talousarvion muutos vuodelle 2023 (viipalekoulun hankinta).
- Liisa Monosen kaksi valtuustoaloitetta. 1 uutiskirje, 2 roska-astioiden lisääminen taajama-alueelle.

19.06.2023

- Kunnanhallituksen vaali vuosille 2023-2025

1. varsinainen Antti Hiltunen	varalla Riitta Kareinen
2. varsinainen Marika Hurskainen	varalla Hannu Urjanheimo
3. Varsinainen Ville Puhakka	Varalla Lauri Jänis
4. Varsinainen Liisa Mononen	Varalla Sirpa Piipponen
5. Varsinainen Anna Puruskainen-Saarelainen	Varalla Tuula Turunen
6. Varsinainen Tapio Tykkyläinen	Varalla Risto Ikonen
7. Varsinainen Mika Purmonen	Varalla Arto Haaranen
- Ilomantsin kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus 2022
- Arviointikertomus 2022
- Ilomantsin kunnan kotouttamisohjelma

25.09.2023

- Heidi Hassisen eronpyyntö luottamustehtävistä
- Aki Laatikaisen eronpyyntö luottamustoimesta
- Minna Maksimaisen eronpyyntö luottamustehtävästä
- Osavuosisikatsaus 2023
- Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022

30.10.2023

- Hyvinvointipalvelujen järjestäminen sekä yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma.
- Veroprosenttienmäärittäminen vuodelle2024
- Avoimen luottamustoimen täyttäminen
- Sosiaali- ja potilasasiamiehenselvitys 2022

04.12.2023

- Avaava tase 2023
- Tilintarkastuspalveluiden option käyttö 2024
- Kuntastrategian päivittäminen
- Talousarvio vuodelle2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026

Kaikki pöytäkirjat löytyivät Ilomantsin kunnan nettisivuilta, päätökset oli perusteltu riittävästi, muodollisesti oikein laaditut, numeroitu juoksevasti ja niihin oli liitetty muutoksenhakuohjeet.

4.6. Hyvinvointilautakunta

Lautakunta kokoontui 6 kertaa.

Hyvinvointilautakunnan tehtävät

- kotouttamispalvelut
- Kasvatus ja opetus
- Vapaa-aika palvelut
- Hyvinvointi ja terveyden edistäminen

Maahanmuutto

- Kotouttamisohjelma hyväksytty valtuustossa 19.6.2023.

KALEVALAN JUHLAVUODEN PALKITUT 1

Kuusi vuotta sitten syyrialaiset pakolaiset saapuivat.

Kokivatko ulkopuolisuutta, kun lähtivät pois?

Kaksikymmentä ulkomaalaista hoitajaopiskelijaa saapui Ilomantsiin.

Maahanmuuttajien tutustumisilta ja ideapaja 20.3.23 ja 28.4.23.

Osallistujia ollut 70, neljästä maanosasta, 17 eri maasta.

Meille olisi tulijoita mutta miten saisimme heidät kotiutumaan Ilomantsiin?

Monikulttuurisuus on voimavara, joka tulisi saada hyödynnettyä.

Kasvatus ja opetus

Varhaiskasvatuksen ongelmana pätevien työntekijöiden saanti ja pysyvyys.

Neljä epäpätevää varhaiskasvatuksessa. TE- keskuksen kanssa yhteistyötä koulutukseen.

Sijoitetut lapset lisäävät opettajien tarvetta. Tarvitsevat erityistukea.

Päiväkodin sisäilmapalautte vaihtelee. Suodattimia puhdistetaan ja sisäilmaa tarkkaillaan.

Ylä- ja alakoulujen sisäilmaongelmat ovat jatkunut pitkään. Oppilaat ja opettajat ovat saaneet monenlaisia oireita. Asiaa on yritetty ratkoa monin tavoin, mutta olosuhteet eivät ole parantuneet. Ratkaisuksi tuli viipalekoulu, johon yläaste siirtyi syyslukukauden 2023 alkaessa. Myös viipalekoulussa on oireiltu sisäilmaongelmista.

VIIPALEKOULU 1

Vapaa-aikapalvelut

Kirjasto:

- ikääntyvien yliopiston verkkoluennot ja lukupiiri ovat olleet suosittuja, tapahtumia oli kolme
- lapsille on ollut kuutamolla-ohjelma
- on ollut ulkopuolisten pitämiä näyttelyitä kuusi
- kirjasto on osallistunut ikäihmisten viriketuokioiden pitämiseen Vanhusten palvelutalolla yhdessä SPR:n kanssa
- henkilökunnan määrä vuonna 2023 oli jonkin verran alle suositusten
- kokonaislainausmäärä 51.509, sisältäen kirjastoauton lainaukset 8.117
- lainaajia on ollut 1.168 (sisältää omatoimiasiakkaat 443)
- kirjastoauto toimii

Kino-Mantsi:

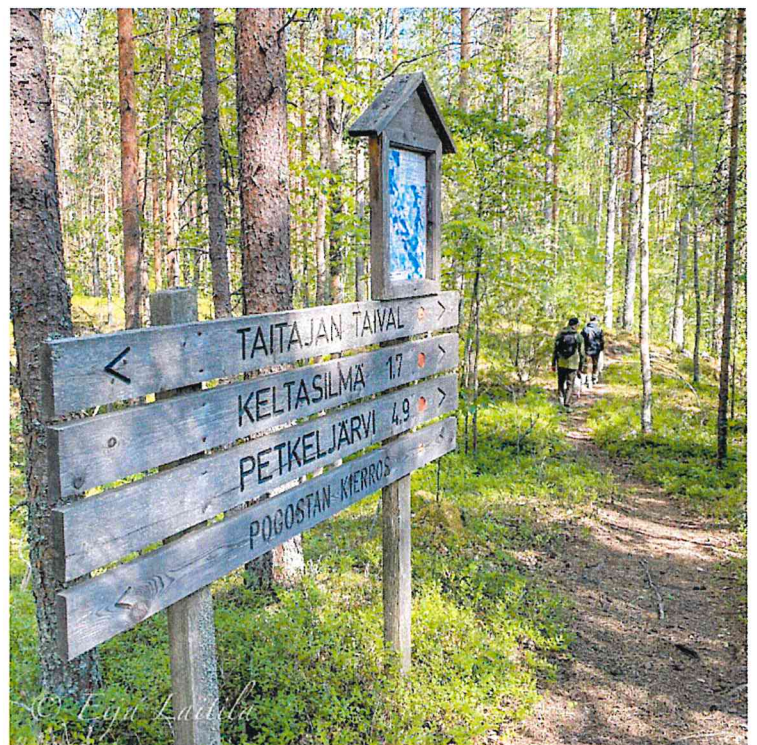
- tekniikka on ajan tasainen
- asiakkaita käy hyvin

Liikunta:

- Liikuntapaikat ja retkeilyreitit yritetty pitää hyvässä kunnossa. Osaava henkilökunta tärkeä.
- Yhdistysten kanssa yhteistyötä reittien ylläpidossa? Priorisointia, mitkä reitit tärkeitä
- Pogostan Hiihto tärkeä tapahtuma.
- Strategia helpottaisi tulevan arviointia.
- Yhteistyötä myös laitteiden osalta voisi tehdä teknisen toimen kanssa esim. ruohonleikkuri.
- uimahalli on toiminut vuonna 2023 erittäin hyvin ja kävijöitä on ollut kiitettävästi, myös ympäristökunnista

Nuoriso:

- Nuorisotyöhön panostus tärkeää.
- Etsivä nuorisotyö etusijalla.
- Nuoria tavoitetaan kerhoissa, retkillä ja leireillä. Vastuuta Mantsin Nuorissa (MaNu) joka edustaa nuorten ääntä kunnallishallinnossa (Kuntaympäristölautakunta ja hyvinvointilautakunta)

TERVEYTTÄ RETKEILEN 1

- Ala- ja yläkoulun oppilaista monet voivat huonosti. Koulukiusaaminen huolestuttaa.

- Kiva Koulu - ohjelma käytössä. Kummi - toiminta, tukioppilas ja arjen tukihenkilö vaihtoehdot myös.

Kansalaisopisto

- Ilomantsilaiset ovat innokkaita kurssilaisia. Yli 200 kurssia eri puolilla Ilomantsin kuntaa aktivoivat osallistumaan.
- Kuntalaisten toiveet ja ideat ovat hyvä pohja kurssitarjonnalle.
- Yhteistyö mm. järjestöjen kanssa tärkeää.
- Kansalaisopistonkin ongelmana osaavien opettajien löytyminen.
- POTROIT - näyttely keväällä osoittaa kuinka laadukas ja monipuolinen kansalaisopiston tarjonta on.

Hyvinvointi ja terveyden edistäminen

Hyvinvointikoordinaattori toimii kunnan hallinnon ja muiden toimijoiden ja kuntalaisten välisenä yhteyshenkilönä.

Ilomantsin kunnan vanhus- ja vammaisneuvostosta on valittu edustajat hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon.

Ikäihmisten aktiivisuus ja hyvinvointiin osallistava budjetointi. Neuvosto päättää määrärahan käytön ja tekee esityksiä seuraavan vuoden talousarvioksi.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuustoon kuuluu viisi jäsentä ja nuorisohjaaja. Nuorisovaltuustolla oli viisi kokousta vuoden 2023 aikana ja edustaja hyvinvointi- ja ympäristölautakunnassa ja maakunnallisessa nuorisovaltuustossa. Suunnitelmissa on järjestää kesäkuussa onkikisat Ilomantsi joella 11–16-vuotiaille nuorille.

Nuorisovaltuusto päätti hakea Leader-hankkeen Pätäkkä-rahoitusta. Tarkoitus on hankkia nuorisotiloihin tietokone, tulostin, kuulokkeet ja kamera.

Nuorisovaltuusto ja -toimi järjesti kesäretken Vuokatin Superparkkiin.

Hyvinvointilautakunnan talous toteutui talousarviota paremmin. Tuotot ylittyivät 113.335 eurolla ja kulut alittuivat 375.551 eurolla. Suurimmat kulujen säästöt tulivat asiakaspalveluostoissa 422.259 euroa ja majoitus- ja ravitsemuspalveluissa 309.434 euroa.

4.7. Kuntaympäristölautakunta

Hallinto ja maankäyttö huolehtii rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä, tarjoaa sisäisille asiakkaille suunnittelu-, rakennuttamispalveluita ja kehittää teknisen sektorin toimintoja. Lisäksi se huolehtii kunnan kiinteistöjen kunnosta ja asuntotoimen viranomaistehtävistä. Kuntatekniikka huolehtii kunnallistekniikan hoidosta sekä taajaman liikenne- ja viheralueiden kunnosta.

Kuntaympäristölautakunta piti 9 kokousta vuonna 2023, joissa he käsitelivät normaalisti heille kuuluvia maa-aines ja ympäristölupia, asuin- ja lomarakennusten poikkeamislupia, yksityisteiden peruskorjausten- ja kunnossapitoavustukset kuuluvat myös lautakunnalle.

Kuntaympäristölautakunnan kokoukset ja niissä käsitellyt asiat otsikkotasolla ja pääkohtia

24.1.2023

- Maa-aineslupan 2015–04 siirto Veljekset Nilsen Oy:ltä Tornator Oy:lle
- Metsähallitus, maa-aines- ja ympäristölupa Peräahon kallioalueelle
- Kuntaympäristölautakunnan käyttösuunnitelma vuodelle 2023
  - o Ilomantsin kunnan tavoitteet
  - o Kuntaympäristölautakunnan määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla ja osamäärärahasta vastuussa olevat viranhaltija

- Investoinnit 2023–2025
- Teknisen taksat 2023 24.1.2023 korotukset keskimäärin 5 %
- Aloite, tienviitan siirto Virtalantiellä
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat

21.3.2023

- Koneurakointi Jari Tahvanainen Ky maa-aines- ja ympäristölupa
- Poikkeamishakemus saunan ja varaston rakentamiseen kiinteistön Kelsimä 146–401-15-5 määrälalle
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat

4.5.2023

- Kuntaympäristölautakunnan pöytäkirjanpitäjän nimeäminen
  - Kuntaympäristölautakunta nimesi pöytäkirjanpitäjäksi kevään 2023 kokouksiinsa Minna Kontturin.
- Pogostan yläkoulun siirtokouluiltojen hankinta
  - lupa Pohjois-Karjalan hankintatoimelle kirjallisen hankintapäätöksen tekemiseen.

23.5.2023

- Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jakoperusteet 2023
- Yksityisteiden peruskorjausavustusten perusteet 2023
- Toiminimi It-Maja maa-aineslupa
- Aloite Pyöräkatos Pogostan alakoululle jätetty 14.2.2023
  - Pogostan yläkoulun katokset siirretään ennen ensi lukukauden alkua lukion, ala- ja yläkoulun käyttöön.
- Kuntaympäristölautakunnan kokoukset 2023
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat

20.6.2023

Tornator Oyj Maa-aineslupa Kivilammenkorpeen

- Arskan Kone Oy Maankaatopaikan ympäristölupa
- Poikkeamishakemus saunan rakentamiseen kiinteistölle 146–401-15-11 Raappana
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat

29.8.2023

- Poikkeamishakemus loma-asunnon rakentamiseen kiinteistölle 146-420-9-81-M602 Ottola
- Kuntaympäristölautakunnan laskujen hyväksyjät ja asiataarkastajat 2023
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2022 käsittely
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat

1.	Savo-Karjalan ympäristötutkimus, 16.6.2023 kertaportti, Ilomantsin jätevedenpuhdistamon kuormitustarkkailu 0623
2.	Savo-Karjalan ympäristötutkimus, 10.8.2023 lausunto, Ilomantsin jätevedenpuhdistamon kuormitustarkkailun jaksoyhteenvedo tammi-kesäkuulta 2023
3.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 6.7.2023 muistio kohdekäynniltä Sonkajanrannanjärven pato
4	Endomines Oy, 10.7.2023, ilmoitus rikkihappovuodosta
5	Ramboll Finland Oy, 4.8.2023, Ilomantsin jätevedenpuhdistamon lietteenkuivatuksen saneeraus, yleissuunnitelma
6	Ramboll Finland Oy, 15.8.2023, Ilomantsin kunnan talousvesisäiliöiden ja vesilaitosten yhteistoiminnan kehittäminen, hankesuunnitelma
7	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 22.8.2023 POKELY/412/2023, selvityspyynnö luovutetun betonimurskeen laadusta/Pohjolan Purkutyö Oy
8	Tuloslaskelma 1-7/2023

10.10.2023

- Poikkeamishakemus lomarakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseen kiinteistöllä 146-432-36-19 Kumpu
- Poikkeamishakemus lomarakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseen kiinteistöllä 146-423-19-80 Haapalehto
- Poikkeamishakemus loma-asunnon ja saunan rakentamiseen kiinteistölle 146-406-1-67 Akanvirta
- Lielaitoksen toteutussuunnittelun kilpailuttaminen
  - o Kuntaympäristölautakunta päätti tilata lielaitoksen toteutussuunnittelun Ramboll Oy:ltä tarjottuun hintaan 29 400 € (alv 0 %) ja lietteenkäsittelylaitoksen laserkeilauksen hintaan 5 400 € (alv 0 %).
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Ajankohtaiset keskustelu- ja ilmoitusasiat

31.10.2023

- Ilomantsin Ampujat ry:n hakemus lisäyksestä ampumaradan ympäristölupaan
- Aloite Ilomantsin kunnalle hiekkatekonurmen rakentamisesta. Jätetty 28.8.2023
  - o *Kuntaympäristölautakunta päättää, että: käynnistää hiekkatekonurmen rakentamiseen tähtäävän valmistelun, jossa selvitetään rakentamishankkeen edellytykset ja kustannukset sekä hiekkatekonurmen huoltamiseen tarvittavan laitteiston tarpeet ja kustannukset*
  - o *teetättää yhdessä sivistystoimen kanssa kyselyn hiekkatekonurmen käyttötarpeista eri lajien käyttöön sekä sen, käytettäisiinkö hiekkatekonurmikenttää talven aikana jääalueena.*
  - o *suunnittelun jälkeen hankkeelle haetaan valtionavustusta.*
  - o *se esittää hiekkatekonurmen rakentamisen määrärahaa talousarvion 2025 investointiosaan kokonaiskustannusten selvittämisen ja valtionavustuksen hakemisen jälkeen.*
- Aloite Laituri Oinassalmen veneenlaskupaikalle. Jätetty 27.6.2023
  - o *Kuntaympäristölautakunta päättää saattaa aloitteen ELY-keskuksen tietoon ja aloittaa neuvottelut laiturin rakentamisen toteutusvaihtoehtoista ELY-keskuksen ja kalatalousalueen kanssa.*
- Aloite Kuntalaisaloite Koirapuisto Ilomantsin kylälle 2023. Jätetty 12.4.2023
  - o *Kuntaympäristölautakunta päättää, että:*
  - o *selvitetään koirapuistolle sopiva sijaintipaikka ja puiston rakentamiskustannukset.*
  - o *rakentaa koirapuiston vuonna 2024 joko talousarvion investointiosaan suunnitellulla osallistuvan budjetoinnin määrärahalla tai kuntaympäristölautakunnan käyttötalousosan rahoituksella.*
- Aloite paintball toiminnan aloittaminen Ilomantsissa
  - o *Kuntaympäristölautakunta päättää, että*
  - o *kunnan vanhoihin kiinteistöihin ei anneta lupaa harrastustoiminnalle.*
  - o *vaihtoehtoisesti kunta voi neuvotella sopivan maa-alueen käytöstä, jossa paintball:ia voisi järjestää aloitteen laatijan toimesta.*
- Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026
  - o Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet
  - o Vesihuollon turvaaminen saneeraamalla ja uudisrakentamisella
  - o Kaavoituksen kehittäminen elinkeinoelämää ja asumista palvelevaksi
  - o Toimitilojen kunnostuksen suunnitelmallinen jatkaminen
  - o Kokonaisuutena talousarvioesitys vuodeksi 2024 on seuraava:
  - o Toimintatuotot 3 859 559 €
  - o Toimintakulut - 4 698 631 €
  - o Toimintakate - 785 072 €
- Tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset ja otto-oikeusasiat
- Tiedoksi esiteltävät asiakirjat
- Ajankohtaiset keskustelu- ja ilmoitusasiat
  - o Kuntaympäristölautakunta keskusteli Koitajoen väyläviitoituksen puutteellisuudesta ja saattaa kuntatekniikan esimiehen kautta tiedon ELY-keskukselle.

12.12.2023

- Kaavoituskatsaus 2024. Hyväksyy ja asettaa julkisesti nähtäville
- Oikaisuvaatimus vesiliittymän palautusta koskevaan päätökseen
- Ilomantsin Yrityskiinteistöt Oy:n saatavan poistaminen ja vuokran kohtuullistaminen
  - o Esitys jätetään pöydälle lisäselvitysten takia.
  - o Äänestyksen tulos kuusi jäsentä puolsi pöydälle jättämistä.
  - o Lautakunnan puheenjohtaja jätti eriävän mielipiteen.

- Myöhemmin KH käytti päätökseen otto oikeutta kokouksessaan 15.1.2024 ja hyväksyi sen päätösehdotuksen mukaisesti
- Teknisen osaston ja Rakennusvalvonta taksat 2024.
  - Tehdyt korotukset ovat keskimääräisesti noin 5 %.
  - Taksat tulevat voimaan 1.1.2024.
- Vesihuoltolaitoksen taksat 2024

Kuntalaisaloitteisiin lautakunta on reagoinut käytössä olevien resurssien puitteissa. Vuodenvaihteessa oli 2 kpl käsittelemättömiä aloitteita.

Koulu- ja päiväkotitilojen sisäilmaongelmat ja niihin liittyvien ratkaisujen selvittäminen on työllistänyt edelleen teknisen johtoa alaisineen.

Teknisen johtaja on vaihtunut 2 kertaa menneen vuoden aikana, mikä on hidastanut asioiden sujuvaa edistymistä ja päätöksien tekoa.

Korjausvelan kasvaminen ja investointien lykkääminen voi muodostua tulevaisuudessa kalliiksi

PARPEI 1

Parpein riihi saanee toistaiseksi jatkaa olemassaoloaan rauhassa, kun hallinto-oikeus marraskuussa 2022 kumosi kuntaympäristölautakunnan ja toimitilaesimiehen päätöksen ja palautti, sen uudelleenkäsiteltäväksi ja muutosta päätökseen voi hakea valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan määräajan 30 pv päätöksen antopäivästä puitteissa, eikä sitä ole otettu uudelleen käsitteilyyn.

4.8. Investointitavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2023 talousarviokirjan mukaan investoinnit olisivat 648.000 euroa. Talousarviomuutosten 110.000 euroa myötä investoinnit olisivat olleet 538.000 euroa. Toteutuneiden investointimenojen yhteismäärä oli 311.921 euroa.

MYYNNISSÄ OLEVA OSAKEHUONEISTO 1

5. Henkilöstöraportti 2023

Henkilöstöraportti kertoo tiivistetyssä muodossa olennaisimmat tiedot henkilöstön määrästä, henkilöstörakenteesta, ja henkilöstömenoista. Se sisältää lisäksi tietoja henkilöstön tilasta mm. sairauspoissaoloista, työhyvinvoinnista ja työkyvyn ylläpitoa koskevista toimenpiteistä sekä johtamisesta.

Ilomantsin kunnan henkilöstön määrä oli vuoden 2023 lopussa 151 henkilöä. Henkilöstön määrä väheni 50 henkilöä. Vähennys johtui pääasiassa ruokapalvelujen ja laitoshuoltajien siirtymisestä Polkka Oy:n työntekijöiksi vuoden 2023 alussa. Vakinaisten työntekijöiden keski-ikä on 51,0 vuotta.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma on pienentynyt merkittävästi edellisestä vuodesta johtuen lähinnä edellä mainitusta henkilöstön siirtymisestä.

Sairauspoissaolot olivat 13,40 pv/työntekijä (vuonna 2022 ollut 12,53). Tavoitteena ollut alle 10 pv/työntekijä ei toteutunut.

Työhyvinvointikyselyn tulos asteikolla 1–5 ollut 3 eli hyvä. Kysely toteutetaan kahden vuoden välein.

Kehityskeskustelut käydään koko henkilökunnan kanssa kahden vuoden välein. Suurin osa kehityskeskusteluista pidettiin vuonna 2022 ja ovat ohjelmassa vuonna 2024. Tavoite joltain osin toteutunut.

Täydennyskoulutuspäiviä oli yhteensä 1,24 pv/työntekijä. Tavoite 2 pv/työntekijä ei toteutunut.

6. Talousarvio ja -suunnitelma

Kunnan talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2025 ovat luoneet tavoitteet ja puitteet kunnan toiminnalle. Talousarvio on tehty ohjeita noudattaen seuraavaksi kalenterivuodeksi ja taloussuunnitelma seuraavaksi kahdeksi vuodeksi.

Alkuperäinen talousarvio oli 1.705.062 euroa. Talousarviomuutoksia tehtiin yhteensä 77.600 euroa 20.4.2023 ja 25.9.2023. Tilinpäätöskirjan mukaan muutoksia on tehty yhteensä 82.602, joten ero on noin 5.000 euroa. Muutettu talousarvio oli 1.787.664 euroa ja toteuma oli 1.780.683 euroa. Siten poikkeama oli 6.981 euroa. Suurin talousarviomuutos tehtiin verotuloihin 800.000 euroa.

Investoinnit oli talousarviokirjan mukaan 648.000 euroa. Talousarviomuutoksia tehtiin 110.000 euroa vähennyistä ja muutettu talousarvio oli 538.000 euroa. Toteuma oli 311.921 euroa eli poikkeama oli 226.078 euroa.

Tilikauden vuosikatteen muodostui 3.139.031 euroa, ja tilikauden ylijäämäksi muodostui 1.780.683 euroa. Vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot 1.111.334 euroa. Arvon alentumisia kirjattiin 257.570 euroa.

6.1. Kunnan taloudellisen aseman kehittyminen

Kunnan tilikauden 2023 ylijäämä oli 1,78 milj. euroa (ylijäämä vuonna 2022 oli 1,17 milj. euroa). Kunnan vuosikate oli 3,14 milj. euroa, kun se oli edellisenä vuonna 2,29 milj. euroa. Poistot olivat edellisenä vuonna 1,123 euroa ja nyt 1,369 milj. euroa. Vuosikate riittää kattamaan poistot.

Kunnan kumulatiivinen edellisillä tilikausilla syntynyt ylijäämä on noin 7,7 miljoonaa euroa. Kunnan omavaraisuusaste on 76,8 % (vuonna 2022 70,8 %). Ilomantsilla on kertynyttä ylijäämä 2.157 €/asukas (2022: 1.721 €/asukas).

Konsernitilinpäätöksen lukujen kehitys mukailee kunnan tilinpäätöstietojen suuntaa, koska kunnan

luvuilla on olennainen painoarvo konsernissa. Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakanta nostaa koko

konsernin lainakantaa. Kunnan lainakanta vuonna 2023 oli 5,749 milj. euroa ja konsernin lainakanta vuonna 2023 vastaavasti 14,184 milj. euroa. Konsernin lainamäärä asukasta kohden vuonna 2023 oli 3.988 €/asukas (v. 2022 oli 4.964 €/asukas). Konsernin lainakanta on pienentynyt edellisestä vuodesta.

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tuloslaskelma										
	Toimintatuotot/ -kulut %	16,7	16,7	13,4	13,5	12,9	11,8	11,4	10,5	20,6
	Vuosikate/poistot %	99	142	102	48	42	243	111	204	229
	Vuosikate, e/asukas	327	514	527	200	166	860	883	509	712
	Verotulot yhteensä (1000 e)	18.490	17.867	18.359	17.060	17.289	17.462	19.188	19.051	10.519
	Valtionosuudet (1 000 e)	21.930	22.543	21.915	21.278	21.552	22.633	22.602	23.420	4.989
Tase										
	Omavaraisuusaste %	63,4	61,2	64,1	64,3	67,1	67,5	69,8	70,8	76,8
	Lainakanta (1 000 e)	7.999	10.650	11.641	10.864	9.086	9.492	8.011	6.880	5.749
	Lainat, e/asukas	1.499	2.034	2.267	2.184	1.868	1.992	1.724	1.532	1.304
Rahoituslaskelma										
	Investointien tulorahoitus, %	37	106	118	98	31,94	763,3	789,2	334,5	1.006,4
	Kassan riittävyys, pv	12	26	21	14	7,12	48	67	77	212
Konsernitase										
	Omavaraisuusaste %	43	42	45	43,8	42,9	45,3	46,4	45	59
	Lainakanta (1 000 e)	20.571	23.187	21.383	19.475	19.229	20.595	19.331	18.647	14.184
	Lainat, e/asukas	3.854	4.428	4.165	3.915	3.953	4.321	4.161	4.151	3.217
Konsernin rahoituslaskelma										
	Investointien tulorahoitus, %	40,5	95,1	47,6	57,7	48,3	315,8	789,20	168,4	455,7
	Kassan riittävyys, pv	31	42	37	36	22,1	47	67	62	198
Asukasmäärä 31.12.		5.337	5.236	5.134	4.974	4.864	4.766	4.646	4.492	4.409

7. Jaostot, toimikunnat ja työryhmät

Yllä mainitut ovat tärkeitä kunnan päätösprosessin valmistelutyössä. Toimikunnissa ovat edustettuina työnantajan (kunnan), kunnan työntekijöitä ja ammattiliittojen edustajat. Yt-toimikunta valmistelee henkilöstöjaostolle työehtosopimukseen kuuluvia asioita. Henkilöstöjaosto käsittelee yt-toimikunnan esitykset ja tekee tarvittavat päätökset.

7.1. Tapahtumatoimikunta

KYLÄTORI MÄKIKYLÄT

Tapahtumatoimikunta on kokoontunut kolme kertaa.

Toimikunta on suunnitellut kesätoritapahtumat sekä kiertävä kylätori-päivän Sonkajassa. Kunta oli mukana syksyn Kuutamolla-tapahtumassa. Tällöin kuultiin kuntalaisten mielipidettä kuntastrategia-kyselyllä.

Joulukuussa oli joulunavaus-tapahtuma torilla

Kesätoreista on saatu hyvää palautetta ohjelmista, teemoista sekä järjestelyistä.

Sonkajan kylätoripäivä oli onnistunut, oli jopa nähtävänä lypsylehmiä laitumella heinää syömässä.

7.2. Vanhus- ja vammaisneuvosto

Vanhus- ja vammaisneuvoston tarkoituksena on lisätä asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Neuvosto on kokoontunut viis kertaa.

Ilomantsin on mukana hankkeessa "Vireyttä seniorivuosiin" – tämä on ikääntyneiden ruokasuositukset käytäntöön -kampanja.

Hyvä ruokaa ja ruokailu yhdessä syöden-tilaisuus oli syksyllä yhteistyössä eri yhteistyökumppaneiden ja järjestötoimijoiden kanssa. Eri järjestöt esittelivät toimintojaan.

Syyskuussa oli webinaari Kalevala-salissa, aiheena "Turvallisesti kotona ja liikkeellä"

Joulupuuro ja -laulutapahtuma oli ev.lut. seurakuntatalolla. Osallistujia oli runsaasti, tapahtuman yhteistyö sujui hyvin. Tilaisuuteen käytettiin osallistuvan budjetin varoja.

1.12.2023 oli kehitysvammaisten teemaviikon tapahtuma: Marko Tuovisen konsertti kunnantalolla. Yleisöä oli mukavasti ja tuli kiitettävää palautetta. Tilaisuuteen käytettiin osallistuvan budjetin varoja. Tämä vuoden teema oli "Itsemääräämisoikeudesta pitää huolehtia".

Vanhus- ja vammaisneuvoston nimetty jäsen on osallistunut kuntaympäristö- ja hyvinvointilautakuntien kokouksiin, ollut puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on antanut oman lausuntonsa palvelustrategian luonnokseen.

Keskusteltu esteettömyysasioista ja esitetty toive saada vanhuksille erilaisista palveluista koottu lehtinen, jollaisia on ollut aiemmin jaossa. Digipalvelut pitäisi olla riittävän helpon ja pitäisi olla saatavilla myös paikallista tukea niiden käyttämiseen.

Kokouksissa on kuultu hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvoston kuulumiset.

8. Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätös tarkoittaa viranhaltijan yksin tekemää päätöstä jossain asiassa. Kuntalain 140 §:n mukaan päätökset annetaan tiedoksi kunnan jäsenelle pitämällä pöytäkirja nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Viranhaltijapäätöksiä löytyy jonkin verran Ilomantsin kunnan sivulta, päätöksistä osa on julkisia ja osa ei. Päätösasiakirjoissa on poistettu tiedot, joita ei saa julkaista internetissä. Pois jätetään salassa pidettävät tiedot, jotka voivat vaarantaa yksityisyyden suojan ja vaarantaa elinkeinonharjoittajan liike- ja ammattisalaisuuden tai jotain ei teknisistä syistä ole saatu sähköiseen muotoon (julkisuuslaki 621/ 1999).

Kaikkien viranhaltijoiden päätöksiä ei ole edelleenkään julkaistu kunnan internet-sivuilta, kuten kuntalaki edellyttää.

9. Aloitteet

Aloiteoikeus perustuu kuntalain 23 §:ään. Kunnan asukkailla ja muilla jäsenillä on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa. Kunnan on ilmoitettava aloitteen tekijälle aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Lisäksi kunnan valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, on asia otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Kuntaympäristölautakunnalle tehtiin yhteensä seitsemän aloitetta, joista viiteen vastattiin vuoden 2023 aikana. KS. kohdasta 4.7 Kuntaympäristölautakunta. 2023 aloitteisiin vastattiin edellisiin vuosiin verraten ripeässä tahdissa. Voitaisiko ottaa käytännöksi aluevaltuuston menettely, että aloitteisiin vastataan aina seuraavassa kokouksessa. Olisiko kuntalaisaloitteista kuntalaisaloite.fi-sivuille mahdollista saada näkyviin, mikä on aloitteen lopputulema?

10. Tarkastuslautakunta tuo esille seuraavat asiat:

Henkilöstön työhyvinvointiin tulee suurten muutosten aikana kiinnittää entistä enemmän huomiota. Olisiko mahdollista tehdä työhyvinvointikyselyt ja kehityskeskustelut vuosittain?

Tarkastuslautakunta kysyy, mikä on kunnan kiinteistöjen kunto ja milloin on tehty / tehdään kattava kuntotarkastus?

Ilomantsi tarvitsee uusia asukkaita ja heidän mukanaan tuomaa elinvoimaa. Kilpailu lähikuntien kesken uusista asukkaista ja matkailijoista on kovaa ja entisestään kovenee. Kuva kertoo enemmän, kuin tuhat sanaa.

VAUVAJUHLA JA NÄITÄ TARVITAAN 1

Kunta on lisännyt omaa somenäkyvyyttään etenkin matkailutapahtumien yhteydessä. Ulospäin suuntautuvaa positiivista ja vetovoimaista viestintää on syytä jatkaa ja edelleen tehostaa, sekä tiivistää yhteistyötä järjestöjen ja matkailualalla toimijoiden kanssa. Verkkosivujen päivitys on aloitettu ja sitä täytyy jatkaa.

KARHUFESTARIT 1

Valtuuston kokouksien yhteydessä voisi viranhaltijat antaa toimielimiä koskevista asioista tilannekatsauksen ja aluevaltuutetut kertoa hyvinvointialueen kuulumiset, sekä pj. kertoa lyhyesti tärpit valtakunnan politiikasta. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajat voisivat myös käydä esittäytymässä valtuustolle ja kertomassa yhtiöidensä ajantasaisista kuulumisista, kehitysideoista tms.

Päätöksentekoon liittyvä tiedottaminen ja viestintä on keino lisätä kuntalaisten kiinnostusta kuntapolitiikkaan ja se tuo läpinäkyvyyttä päätöksentekoon, sekä lisää kuntalaisten tyytyväisyyttä ja pitovoimaa.

Kunta jatkaa yhteistyötä Business Joensuu Oy:n kanssa ja saatavat palvelut ovat kattavat ja monipuoliset. Yritystoiminta on virkistynyt Aktiivihiihtehtaan toiminnan aloittamisen myötä ja kullanhinnan nousu on siivittänyt Pampalon uuteen nousuun. Tarjottavien toimitilojen puute on ongelma, joka saattaa viedä mahdolliset uudet toimipaikkaa etsivät yritykset ympäryskunnillemme.

Mustankiven esiintymän hyödyntämiseksi olisi hyvä löytää / saada paikkakunnalla jatkojalostavia yrityksiä lisää.

Tuloveroprosentti laski hyvinvointialueuudistuksen vuoksi ja kiinteistöveroprosentit pysyivät ennallaan.

11. Loppusanat

Tarkastuslautakunta katsoo, että kunta on onnistunut asettamissaan tavoitteissa riittävässä määrin. Kunnan toiminta, toimintatavat sekä palvelujen järjestäminen on ollut tarkoituksenmukaista.

Tarkastuslautakunta on huolissaan siitä, että kaikki työntekijät eivät koe saavansa riittävästi tukea esihenkilöiltä työnsä tueksi ja kyselyissä ei ollut avoimen palautteen antamisen mahdollisuutta. Tarkastuslautakunta suosittelee lisäämään koulutusta esihenkilötyön tueksi, työntekijöiden alaistaitojen kehittämiseksi ja yhteistyön sujuvoittamiseksi. Työntekijöiden täydennyskoulutukset ovat jääneet tavoitteesta.

Tarkastuslautakunta piti hyvänä henkilökunnalle ja luottamushenkilöille maksuttomasti järjestettyä Eduhousen koulutusta, jonka tarjoamisen kunta lopetti v. 2023 loppuun.

Vaikka vuoden 2023 tilinpäätös oli ennako-odotuksiin nähden yllätyksellisesti ja reilustikin positiivinen, on tulevaan varauduttava. Kunnan tekemät investoinnit ovat vesihuollon osalta siirtyneet. Koulujen sisäilmaongelmien vuoksi jouduttaneen harkitsemaan investointipäätöstä kokonaan uuden koulukeskuksen rakentamiseksi, yläkoulun oppilaiden viipalekouluhankinnan lisäksi. Haasteita kunnassamme riittää. Ilomantsilla on kuitenkin hyvät eväät tarjota kuntalaisille hyvän elämän edellytykset.

Konserniyhtiöistä lämpöyhtiön tekemä tulos on jälleen huomionarvoisen hyvä.

Tarkastuslautakunta on edelleen ilolla kiinnittänyt huomiota avoimuuden ja kuntalaisten tiedottamisen lisääntymiseen, ja toivoo, sen jatkuvan hyvässä hengessä toimielinten ja viranhaltijoiden yhteistyössä.

Hyvinvointikoordinaattorin toimen perustaminen oli erinomainen ratkaisu, joka näkyy avoimuuden, ja tiedottamisen lisääntymisenä, kun hän on päässyt tutustumaan toimeen ja hyvin on sen tehnytkin.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat hieman harjaantuneet haasteelliseen ja aikaa vievään tehtävään. Pyrimme edelleen kehittämään tehtävässä ja toivomme, että kokoonpano säilyisi vaalikauden loppuun.

Maahanmuuttajille SPR:n kanssa yhteistyössä järjestetyssä illassa, ilmeni hämmästyttävää aiheuttavana tietona, kuinka paljon meillä on kansallisuksia yhteisössämme. Heidän kotoutumiseensa ja viihtyvyyteen kannatta panostaa. Onhan se monella saralla uskomaton voimavara kielten ja kulttuurien hyödynnettäväksi, etenkin matkailun kehittämiseen liittyen.

Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia luottamushenkilöitä sekä viranhaltijoita hyvästä yhteistyöstä ja toivoo kunnalle ja kuntalaisille menestystä ja levollista mieltä. Luottakaamme tulevaan, jotta päättäjämme valtakunnan ylintä johtoa myöden tekisivät oikeita päätöksiä hyvinvoinnin edistämiseksi ja säilymiseksi.

Ilomantsissa 22.5.2024

Ilomantsin Tarkastuslautakunta

Juha Ilmari Piitulainen
Puheenjohtaja

Irja Lehikoinen
Varapuheenjohtaja

Markku Torssonen
Jäsen

Meri Viljamaa
Jäsen

Arja Hassinen
Jäsen

